

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 7Csp/67/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123204673
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Gáborová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123204673.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudcom JUDr. Danou Gáborovou v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, C. XXX, o zaplatenie sumy 1798,23 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

6 7C/65/2023

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenu súdu dňa 27.5.2023 domáhal od pôvodne dvoch žalovaných zaplatenia sumy 1798,23 eura s prísl. ako aj náhrady trov konania, čo odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa 16.10.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. 1323140357 v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. v znení neskorších predpisov, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov zo strany právneho predchodcu žalobcu v celkovej výške 2000 € v prospech žalovaných. Žalovaní sa podľa Zmluvy zaviazali vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky podľa Zmluvy. Právny predchodca Žalobcu si svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce mu z platne uzavretej Zmluvy splnil riadne a včas a žalovaným dňa 16.10.2013 pri platne uzavretej Zmluve poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 2000. €. V dobe od uzatvorenia Zmluvy žalovaní splatili záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené vo Výpise z úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní svoje zmluvné povinnosti vyplývajúce im z platne uzavretej Zmluvy riadne a včas nesplnili, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, vyhlásil predčasnú splatnosť úveru v zmysle Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery ku dňu 05.02.2015. Výzva na úhradu dlžnej (Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti) sumy je písomnou výzvou banky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovaní si ani napriek výzve zo strany žalobcu svoj záväzok do dnešného dňa nesplnili. Žalobca, resp. Pôvodný veriteľ využil zákonné prostriedky na zabezpečenie uspokojenia svojej pohľadávky. Žalobca umožnil žalovaným splácať v mesačných splátkach. Medzi žalobcom a žalovanými bolo dňa 16.02.2016 dojednané Uznanie dlhu, uzatvorené v zmysle § 558 zákona č. 40/1964/ Zb. Občianskeho zákonníka. Súčasťou Uznania dlhu je vyhlásenie žalovaných, ktorý záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu uznali čo do jeho výšky, ako aj do právneho dôvodu. V zmysle Obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v Zmluve. Zmluvnými stranami bola dojednaná úroková sadzba vo výške 5% ročne. Zákon č. 129/2010 Z.z. platný v čase uzatvorenia zmluvy, Občiansky zákonník a ani iný právny

predpis, neupravuje povinnosť dlžníka platiť úroky popri úrokoch z omeškania, ale ani nevylučuje dohodu účastníkov o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020, 5Cdo/73/2020, 3Cdo/113/2019, 1Cdo/108/2020 a ďalšie je zrejmé, že po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Osobitne dáva žalobca do pozornosti aj rozsudok Súdneho dvora (piatej komory) zo 7. augusta 2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17, v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. V zmysle Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery, vznikla ďalej žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, a to vrátane poplatkov v zmysle Sadzobníka, s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený, o ktorej skutočnosti svedčia i doložené listinné dôkazy. Žalobca si uplatňuje aj príslušné zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v súlade s Produktovými obchodnými podmienkami pre hypotekárne a splátkové úvery, vznikol žalobcovi nárok na dohodnuté zmluvné úroky, a taktiež aj na úroky z omeškania, vyplývajúce zo zákona. V súlade s Výpisom z úveru sa žalobca domáha zaplatenia sumy vo výške 2277.39, pozostávajúcej z nezaplatenej časti dlžnej istiny vo výške 1798.23 € a z príslušenstva v podobe nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 479.16 €, t.j. v sume zodpovedajúcej výške akú by pri riadnom plnení povinností žalovaní zaplatili ako cenu peňazí po odpočítaní úhrad. Žalobca si od žalovaných zároveň nárokuje úhradu zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od dátumu poslednej platby vykonanej žalovanými. Celková čiastka spojená s úverom (suma, ktorú majú žalovaní zaplatiť) predstavuje sumu vo výške 3794.89 €, z toho suma poskytnutej istiny (výška úveru) predstavuje sumu vo výške 2000 €, z ktorej žalovaní uhradili sumu 201.77 €, a suma zmluvných úrokov vo výške 1794.89 €, z ktorej žalovaní uhradili sumu 1315.73 €. Z vyššie uvedených právnych a skutkových dôvodov sa žalobca domáha zaplatenia: z dlžnej istiny vo výške 1798.23 €, z dlžných zmluvných úrokov vo výške 479.16 €, z dlžných zákonných úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy nesplatennej istiny vo výške 1798.23 € od 15.03.2018 do zaplatenia, z trov konania

1. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorý sa žalovanej v 1. rade nepodarilo doručiť a vo vzťahu k nej bol platobný rozkaz zrušený. Vo vzťahu k žalovanej v 2. rade platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť.

2. Súd vo veci pojednával v neprítomnosti strán sporu a zástupcu žalobcu v súlade s § 180 CSP.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na vydanie platobného rozkazu a predloženými listinnými dôkazmi, pričom vykonaným dokazovaním zistil nasledovný skutkový a právny stav.

4. Právny predchodca žalobcu a žalovaní dňa 16.10.2023 uzavreli Zmluvu o úvere, dostupná pôžička č. 1323140357 (ďalej len zmluva). Žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 2000 eur a žalovaní sa zaviazali úver spolu s úrokmi uhradiť v 72 mesačných splátkach po 57,29 eura, s dátumom prvej splátky dňa 20.11.2013, so splatnosťou každej mesačnej splátky vždy k 20. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti úveru bol stanovený na deň 20.10.2019. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba 24,50%. Žalobca vyzval žalovaných na uhradenie dlžnej sumy. Následne žalobca oznámil žalovaným, že úverová pohľadávka sa stala splatnou k 5.2.2015 listom zo dňa 5.2.2015.

5. Predmetná pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.6.2018 postúpená na žalobcu.

6. Žalobca uzatvoril so žalovanými dňa 16.2.2016 Dohodu o splátkovom kalendári s uznaním dlhu, predmetom ktorej bolo uznanie záväzku vo výške 1798,23 eura ako istiny, 481,35 eura ako príslušenstva, pričom celkový dlh vo výške 2279,58 eura mali hradiť žalovaní v mesačných splátkach vo výške 60 eur počnúc dňom 28.2.2016 a poslednú splátku vo výške 55,98 eura dňa 28.9.2019.

7. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len ZoSÚ), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi..

8. Podľa § 2 písm. a) a b) ZoSÚ, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, 5a), veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

9. Podľa § 52 ods. 1-4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ) v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa § 53 ods. 1-5 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči predávajúcemu vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči predávajúcemu, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba predávajúcemu, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

11. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

12. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 524 ods. 1 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

14. Podľa § 524 ods. 2 OZ, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

15. Podľa § 100 ods.1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

16. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

17. Podľa § 110 ods. 1 veta druhá OZ, ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo, ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

18. Podľa § 558 OZ, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

19. Podľa § 51 OZ, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi spoločnosťou Poštová banka a.s. (predchodca žalobcu) a žalovanými bola dňa 16.10.2013 uzatvorená zmluva o úvere, ktorá vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy. Jedná a o zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pre nesplácanie dohodnutých splátok žalovanými dňom 5.2.2015 sa dlh stal splatným v celom rozsahu. Predmetná pohľadávka ku dňu zosplatneniu úveru bola vo výške suma 2032,18 eura, ktorá pozostávala zo sumy 1798,23 eura (istina), zo sumy 226,01 (úroky), zo sumy 4,65 eura (poplatky) a zo sumy 3,29 eura (poistné). Pohľadávka bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 20.6.2018 postúpená na žalobcu.

21. Účelom zavedenia úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku bola harmonizácia slovenského zmluvného práva s úpravou ochrany spotrebiteľa v EÚ. Zmyslom nielen národnej, ale aj nadnárodnej úpravy spotrebiteľského práva je dosiahnuť vyrovnanie faktického nerovného postavenia spotrebiteľa s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, pri ktorých dochádza k uzatváraniu zmlúv, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho a jeho lepšiu znalosť práva a jednoduchšiu dostupnosť právnych služieb, ako i vzhľadom na možnosť zo strany podnikateľa určovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom úpravy spotrebiteľského práva je teda faktické vyrovnanie uvedenej nerovnosti postavenia spotrebiteľa a podnikateľa ako profesionála, a to aj za predpokladu obmedzenia autonómie vôle zmluvných strán.

22. Nepochybne zmluva úvere, ktorá bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými, má spotrebiteľský charakter. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva uzavretá podľa Občianskeho, ale aj Obchodného zákonníka, ako aj podľa ktoréhokoľvek iného zákona, ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzaviera vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, keď súčasne je zjavné, že zmluvnou stranou na jednej strane je dodávateľ (právny predchodca žalobcu - banka) s poukazom na predmet jeho podnikania a na strane druhej spotrebiteľ (žalovaný), ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. I napriek tomu, že následne došlo k postúpeniu pohľadávky, ani dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo dňa 16.2.2016, nestráca charakter spotrebiteľskej zmluvy. Ustanovenia spotrebiteľského práva treba totiž aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, teda aj na právny úkon uznania dlhu. Súd nespochybňuje, že uznanie dlhu ako inštitút zabezpečenia záväzku je inštitútom legálnym a zákonom aprobovaným. Ide o jednostranný úkon, ktorý tento charakter nestráca, ani keď je súčasťou iného dvojstranného úkonu. V súdnej veci však treba prihliadnuť na spôsob, akým tento úkon dlžníka - spotrebiteľa vznikol. Pokiaľ by bol prejavom slobodnej vôle spotrebiteľa, tak napriek jeho nevýhodnosti pre spotrebiteľa, by súd jeho platnosť nemohol namietat'. V súdnej veci to však bol práve žalobca (ako subjekt práva znalý), ktorý si inicioval uzavretie dohody a dal žalovanému podpísať ním vopred pripravený formulár, kde okrem dvojstranného právneho úkonu vo forme dohody o splátkach, ktorý dlžníkom zvyčajne prezentuje, vložil aj pre neho zjavne nevýhodný jednostranný úkon uznania záväzku. Z obsahu dohody je zjavné, že cieľom žalobcu bolo zabezpečiť si výhodnú právnu pozíciu pri vymáhaní dlhu, a nie ústretový prístup k spotrebiteľovi.

23. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je vo vzťahu k hlavnej spotrebiteľskej zmluve akcesorickým právnym úkonom, ktorý bezpochyby v rámci predmetu svojho podnikania uzatvára žalobca v právnom postavení dodávateľa s dlžníkom v postavení spotrebiteľa. Žalobca bol pri uzatváraní spomínanej dohody v postavení dodávateľa, a preto ju musel okresný súd podrobiť

kontrole pri náležitej aplikácii spotrebiteľských predpisov. Predložená dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je formulár, ktorý vopred pripravil dodávateľ pre spotrebiteľa a spotrebiteľ nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah. Takto predformulovaná dohoda obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to predĺženie premlčacej doby formou uznania dlhu. Jej právny význam a dôsledky sú pre väčšinu spotrebiteľov neznámymi kategóriami. Predĺženie premlčacej doby na základe uznania dlhu umožnilo žalobcovi účelové kapitalizovanie pohľadávky nárastom príslušenstva (zmluvné úroky, zákonné úroky, sankcie a pod.). Takéto predĺženie tiež spôsobuje, že väčšina priemerných spotrebiteľov už v čase uplatnenia pohľadávky na súde nedisponuje prvotnými dokumentmi o uplatnenej pohľadávke a stráca tak aj teoretickú možnosť brániť sa napr. preukázaním splnenia resp. čiastočného splnenia dlhu poukazovaním na neprijateľné zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky dodávateľa.

24. Dohodu o splátkovom kalendári s uznaním dlhu považuje súd za uzatvorenú v rozpore s ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. a dobrými mravmi s poukazom na § 3 OZ, pretože sa jedná o tlačivo, ktoré obsahuje ustanovenia o forme splatenia záväzku formou splátkového kalendára a zároveň aj uznanie záväzku, čo je nejasné a súd to považoval za zavádzajúce a nezrozumiteľné pre spotrebiteľa a podpísaním takéhoto tlačiva si zhoršuje spotrebiteľ svoje postavenie a uzatvorenie práva a dostupnosť právnych služieb, a tak možnosť vopred pripraviť jednostranne formulárovo napísanú dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Na základe uvedeného súd dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku považuje za neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom a účelom odporuje zákonu, prieči sa dobrým mravom.

25. Súd ex offo skúmal, či predmetný nárok žalobcu nie je premlčaný, pričom súd dospel k tomu, že ako to vyplýva z ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Žalobca podal na súd návrh o zaplatenie sumy 1798,23 eura s príslušenstvom, ktorý bol súdu doručený dňa 27.5.2023, pričom k zosplateniu dlhu došlo 5.2.2015. Žalobca si svoj nárok voči žalovanému uplatnil na súde teda po splatnosti dlhu. Premlčaním sa rozumie uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania, resp. v prípade spotrebiteľských sporov preskúmaním premlčania nároku zo strany súdu ex offo. Uvedené má za následok zánik nároku a teda premlčané právo nemožno oprávnenému priznať súdnym rozhodnutím. Premlčaním právo samo o sebe nezaniká a žalobca sa môže svojho práva domáhať podaným návrhom na súde, ale ak žalovaný vznesie námietku premlčania, resp. súd na premlčanie prihliadne z úradnej moci, ako je to v danom prípade, nárok mu nemožno priznať. Ako neprijateľná je zmluvná podmienka obsiahnutá vo formulári dohody absolútne neplatná. Návrh na uzatvorenie formulára, dohody o uzavretí splátkového takejto dohody privodí spotrebiteľovi značnú ujmu. Samotný formulár Dohody o splátkovom kalendári s uznaním dlhu obsahuje text uznania záväzku a údaje, ktoré sú uvádzané v dohode už boli vopred pripravené. Text Dohody žalobca ako veriteľ vopred pripravil pre žalovaného ako dlžníka a žalovaný nemal žiadnym spôsobom možnosť ovplyvniť jeho obsah.. Uzavretie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi, keď neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti. Ustanovenia na ochranu spotrebiteľa je treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, a teda aj na právny úkon uznania dlhu. V danom prípade pri uzatváraní takejto dohody došlo k nekalej obchodnej praktike, keď nebola zo strany žalobcu dodržaná riadna odborná starostlivosť a došlo k narušeniu ekonomického správania spotrebiteľa. Je nesporné, že žalovaný sa ocitá v nerovnom postavení so žalobcom, u ktorého je lepšia znalosť kalendára a uznanie záväzku nikdy nevychádzalo od spotrebiteľa. Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je kombináciou jednostranných a dvojstranných právnych úkonov upravujúcich právne vzťahy, ktoré vyplývajú zo spotrebiteľskej zmluvy. Tento formulár obsahuje jednostranné právne úkony uznania záväzku, prípadne pristúpenia k záväzku a dvojstranné právne úkony pri dohode o splátkach záväzku. Vzhľadom k predformulovanému obsahu dohody možno mať vážne pochybnosti o tom, že skutočný prejav vôle dlžníka zodpovedá jej obsahu. Uzavretie takejto dohody je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 4 ods. 8 Zákona o ochrane spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní dohody neboli dodržané princípy dobromyseľnosti, čestnosti a žalobcom boli využité omyl a lešť v snahe dosiahnuť uznanie dlhu. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi. Z pohľadu súkromno právnej ochrany spotrebiteľa podpisom formulárovej dohody si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právny režim predbežne formulovanej štandardnej zmluvy definovaný v článku 3 ods. 2 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách musí dopadať aj na dohodu. Dohoda ako právny úkon je pre svoju nezrozumiteľnosť, neurčitosť, rozpor s dobrými mravmi a rozpor s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva neplatná.

26. Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní záväzku došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

27. Ide o formulárovú dohodu, ktorou si spotrebiteľ zhoršil svoje zmluvné postavenie a uzatvorenie tejto dohody privodilo spotrebiteľovi značnú ujmu, čo je v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Samotný text dohody o uzatvorení splátkového kalendára o uznaní dlhu je pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj s kogentnými ustanoveniami spotrebiteľského práva, neplatná a tak nemôže požívať právnu ochranu. Takáto dohoda spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa, bola vyhotovená na predtlačenom formulári, jej uzatvorenie bolo dosiahnuté na základe nekalej obchodnej praktiky a bez toho, aby boli žalovanému vysvetlené dôsledky jej podpísania. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd návrh žalobcu zamietol, keď v dôsledku vyhodnotenia predmetnej dohody za neplatný právny úkon súd prihladol na vznesenú námietku premlčania a konštatoval, že dlh žalobcu je premlčaný.

28. Na záver súd uvádza, že za obozretné nemožno považovať konanie žalobcu, keď ten dňa 5.2.2015 zosplatnil dlh, k podpísaniu uznania dlhu malo dôjsť 16.2.2016 a žalobca žalobu podal na súd až 27.5.2013. T.j. žalobca viac ako 7 rokov nekonal s odbornou starostlivosťou a o svoju pohľadávku sa riadne nestaral a aj z tohto konania možno usudzovať, ako pristupuje žalobca, resp. jeho predchodca k svojim pohľadávkam, keď si dá spotrebiteľom podpísať na predtlačenom formulári uznanie dlhu za účelom predĺženia vymáhateľnosti jeho nároku (uznaním dlhu sa premlčacia lehota podľa § 110 ods. druhá veta OZ predlžuje o 10 rokov) .

29. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 CSP a žalovanému, ktorý mal v spore plný úspech by priznal proti žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak žalovaný na pojednávaní uviedol, že náhradu trov konania nežiada priznať, preto súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

6 7C/65/2023

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Nitra v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364CSP)

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.